

מצה הוצל

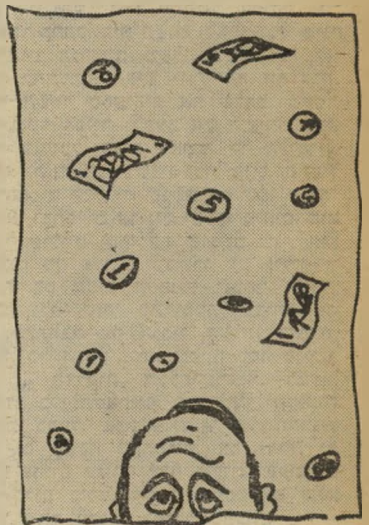
מה שנופל למטה

כשבאתי לק"ק ציריך היה יום-כיפור, ולמחרת פגשתי בחור נחמד מישראל, שאל להעביר לריבונו-של-עולם בי קולו הצלול את תחינת יהודי העיר, ולא בחינם. באותה הזדמנות שמעתי ש-הרב הראשי לצה"ל, לשעבר, הרב מר-דכי פירון, עושה עבודה מצוינת בקה"ל לת ציריך תמורת עשרת אלפי הפרנקים שהוא מקבל בחודש, וגם קראתי על ההוראות שמחלקים הרבנים הראשיים בישראל לבתי-המדרש ועל ההתפתחות בפרשת אברהם-יצחק. כל זה הזכיר לי בדיחה אנטישמית על הקשר בין דת וכסף בזרם המסחרי של היהדות.

שואלים כומר, קאדי ורב, איך הם מתחלקים עם האלוהים בכסף שהם מקבלים מן הקהילה.

אומר הכומר: "אני מצייר עיגול סביב, בן זורק את הכסף למעלה. מה שנופל בתוך העיגול, זה בשבילי. כל היתר — בשביל האלוהים."

אומר הקאדי: "אני מצייר קו, וזו רק את הכסף למעלה. מה שנופל בצד

שלי — זה שלי. מה שנופל בצד השני של האלוהים."

אומר הרב: "אני לא מצייר שום עיגולים ושום קווים. אני זורק את הכסף למעלה. מה ששאר למעלה — זה של האלוהים. מה שנופל למטה — שלי."

הבדיחה הזאת אנטישמית, משום ש-מדברים בה על כומר, קאדי ורב. לא על כומר מסוים, על קאדי מסוים, או על רב מסוים. בטוח שיש גם הרבה כמרים וקאדים שולקים את כל הכסף שנופל למטה, כמו שיש הרבה רבנים שמסמינים המון קווים ועיגולים עד שהם מעיזים לנגוע בכספי הקהילה.

אבל זה רע מאוד שדווקא הרבנים הראשיים שלנו הצטרפו אלה שמוחקים את הקווים ואת העיגולים, ועוזרים לאסוף את הכסף שנופל למטה.

יום אחד, ואני בציריך דשוויץ, דווקא יום יפה מאוד, פתאום מתחיל לטפטף. מה רוצה המזל? שבדיוק כשמתחיל לטפטף אני ליד איזה בנק. ציריך זה העיר שיש בה הכי הרבה בנקים בעיר-לם, חוץ מתל-אביב, אז הרבה מזל לא צריך בשביל להיות ליד בנק כשיוורד גשם.

הבנק, בנק מפואר ויפה, שרק כמה סניפים של "בנק הפועלים" או "בנק לאומי" יכולים להתחרות בהדרו ופארו. הכל עץ, נירוסטה, ציורי-קיר, וכל מה שהכסף קונה.

ומה רוצה המזל? שבדיוק באמצע הבנק יש מין דוכן, ועליו כל מיני פיר-סומים של הבנק, שבהם מדווחים לי לקוחות מה עושים בכספם, ועוד דברים. בין העוד-דברים, יש איזו חוברת שמו-ציא הבנק בחמש שפות על מחירים ושכר ב-44 ערים בעולם.

כשנגמר הגשם לקחתי את החוברת אתי, וחזרתי הביתה. נו, ומה רוצה המזל? שבבית שבו הייתי, יש עיתון "מעריב" במהדורת חוץ-לארץ דקה, מה-29.8.80, ובמסוף הכלכלי דיווח על החרי-ברת הזאת בדיוק, שאותה הבאתי.

הכוונת של הכתבה היא: "ישראל: מקום טוב באמצע", ומספר לנו שם עודד שורר שתל-אביב נמצאת במקום ה-22 מתוך 44 ערים בכל העולם, מבחינת כוח קניית-המזון של שעת-עבודה. עודד שורר אמנם לא טורח לכתוב שיש רק שש ערים אירופיות וצפון-אמריקאיות שבהן משלם האזרח יותר עבור המזון, ואילו מעלינו ברשימה אפשר למצוא בדרך כלל ערים כמו אבוד-דאבי, בחריין, ג'קרטה, מנילה וטהרן, אבל חוץ מזה כל מה שכתוב בכתבה הוא האמת ורק האמת.

אבל מה רוצה המזל? לא כל האמת. כשיחפשי בחוברת מאיפה בדיוק הוציא הכתב הכלכלי של "מעריב" את הנתונים שלו, מצאתי שם, בעמודים 38/9, טבלה עם שלושה טורים: אחד מתייחס לסל מזון ובו 39 פריטים, אחד לחליפת בגדי נשים וגברים, ואחד לסל סחורות ושירותים, שבו נכללים כבר מחירי המזון, וכן גם מוצרי-צריכה מקר-בלים אחרים, ושירותים כתחבורה, חינוך, וכל מה שצריך הבן-אדם בשביל לחיות. ומה רוצה המזל? שבשני הטורים האחרים, מצבה של תל-אביב הרבה יותר גרוע. בגדי הנשים והגברים נמצאת תל-אביב במקום ה-12 מבחינת היותה, ובסל-המזרכים הכללי במקום ה-14. כן, כן, הרבה יותר יקרה (למי שמקבל שכר לפי שעה) מערים יקרות מאוד כמו צי-

ישמירני אלוהים משומרי

כשחזרתי לפאריס, היו בה התקפות על מוסדות יהודיים, והפגנות אנטישמיות שבהן השתתפו חוץ מהיהודים גם אנשי שים מחוגי השמאל הבינלאומי, שבאופן מוזר הם בכל העולם אנטי-אנטישמים ורק בישראל הם אנטישמים. בעיתון "לה מטיין" קראתי ש, "חבר-הכנסת ואיש-העסקים" שמואל פלאטרושון הצהיר כי "קומנדו של תריסר צעירים ישראלים הגיע לפאריס כדי לארגן את הגנת ה"קהילה היהודית בצרפת, לאחר ההתנקשות שיות האנטישמיות האחרונות".

ובכן, ישר מפאריס, שגנל סיבות מצערות, פלאטרושון לא יכול להיות בה, אני רוצה לשגר לחבר-הכנסת ואיש-העסקים עצה: אם הוא באמת נגד אנטישמיות, שיירד מהעניין הזה מהר. האנטישמיות פורצת כשיש אבטלה גדולה ומצב כלכלי מחורבן, והימין הקיצוני מנסה להרוויח משהו מהמצב. כמו בישראל ובמקומות אחרים, הימין הקיצוני שונה זרים ומיעוטים, וטוען שהם אשמים בכל. כמו שבישראל הימין ה-קיצוני לא אוהב ערבים, ככה בפאריס, הימין הקיצוני לא אוהב ערבים ויהודים, ותוקף את המוסדות שלהם.

ריך, טורונטו, שטוקהולם, סן פרנסיסקו, פאריס, ניוירוק, לוס-אנג'לס, לונדון, שיקגו ואמסטרדם. ושאיני אומר הרבה יותר יקרה, אני מתכוון לזה: אם בתל-אביב צריך לעבוד 219¼ שעות בשביל סל המצרכים והשירותים, אז בציריך צריך לעבוד בשביל 84¼ שעות, בסן פרנסיסקו 75¼ שעות, בניוירוק 85½ שעות, בלונדון היקרה 150¼ שעות, בפאריס 138¼ שעות ובשיקגו 75¼ שעות, וכל זה — עוד לפני עליית המחירים האחרונה.

ליוקר הזה, כמו לכל יוקר, יש שני צדדים: אחד הוא צד המחירים הגבוהים, והשני הוא צד המשכורות הנמוכות. וככה יוצא, שתל-אביב נמצאת במקום ה-31 מתוך 44 הערים מבחינת כוח הקנייה של השכר (מתחתיה: ריו-דה-זנירו, ג'דה, איסטנבול, בחריין, פני מה, בואנוס איירס, אבוד-דאבי, בוגוטה, הונג-קונג, סינגפור, בנגקוק, מנילה וג'קרטה). שכר דירה מרוהטת של ארבע חדרים בתל-אביב יקר יותר מאשר באמסטרדם, בבויסל, בקופנהאגן, בלוס-אנג'לס, במילנו, באוסלו, בשטוקהולם

ובווינה — וכל זה כבר בדולרים, כמו שנהוג לחשב אצלנו. תל-אביב נמצאת במקום הראשון בעולם כשבאים לקנות כמה מכשירי-חשמל ביתיים. תנור גז או חשמל, מקרר חשמלי, מכונת-כביסה, טלוויזיה, שואב-אבק ומדיח-כלים, כל אלה עולים בתל-אביב 5,273 דולרים, ואחריו ברשימה נמצאת טהרן החמויי-נית עם 4,587 דולר. כל הסיפור הזה ביחד עולה באמסטרדם 1,912 דולר, בי-שיקגו 1,945 דולר, ובלונדון היקרה 1,991 דולר. ישראל נמצאת במקום טוב למעלה גם בעניין שירותים ציבוריים שונים, ובמקום השלישי בעולם במחירי מכוניות ואחזקתן (כאשר בכל ארץ קנה-המחידה הוא מכונת מקומית מקובלת). בתל-אביב, לקנות ולהחזיק פורד אסקורט, זה יקר פי שניים ויותר מאשר להחזיק בלוס-אנג'לס פורד גרנדה, ופי אחד וחצי ויותר מאשר להחזיק פנו 504 בפאריס. זה בענף המחירים. בענף המשכורות, מספרת לנו החוברת, יש רק תשע ערים בעולם שבהן משכר מורה בבית-ספר פחות מאשר בתל-אביב, רק חמש ערים שבהן משכר מהנדס חשמל פחות מאשר

מדריך מעריב

לצרכנות, קניות והשקעות

גיליון מס' 88

מצה

ישראל: מקום טוב באמצע

ספר שעדר הבנק השוויצרי, "יוניון בנק" כ-44 ערים בעולם טיבע כי מבחינת שטח המגירה של הלידה אין הישראלים עומדים בה קשה (יחסית לשאר המדינות) להכניס סל מזון סטנדרטי ובו 39 פריטים

מאת עודד שורר

לא מורא — התמונה נראה שתכונתה את מסיקיו של ישראל מפרסמת טוב / מסיקיו של תל-אביב במחירי המזון, אחריות בעולם. ספר שעדר הבנק השוויצרי, "יוניון בנק" כ-44 ערים בעולם טיבע כי מבחינת שטח המגירה של הלידה אין הישראלים עומדים בה קשה (יחסית לשאר המדינות) להכניס סל מזון סטנדרטי ובו 39 פריטים

בחדממת

המחירים של המזון והשירותים בארץ הם הגבוהים ביותר בעולם. זהו הסיבה לכך שהמחירים בארץ הם הגבוהים ביותר בעולם.

"מעריב" 29.8.80

בתל-אביב, רק שש ערים שבהן מש-הכרת מזכירה פחות מאשר בתל-אביב. כל הסיפור הזה מוביל אותי רק לשאלה אחת: למה הם עושים את זה? למה כל מיני כתבים, "כלכליים" כמו עודד שורר לא מספרים את כל האמת? למה הם גוזרים טבלה אחת מתוך השלוש? למה הם מסדרים לנו רק מקומות טובים באמצע כשיש לנו רק האם זה בגלל שהורביץ משלם להם? האם זה בגלל שהם פשוט אוהבים אותו? הרי היו יכולים לספר לנו את האמת, ולהגיד שזה רק בגלל המילחמות, והמצב, וכל הקישקוש הרגיל, וחיינו בולעים בשקט.

כל האחרים, שהם לא מהימין הקיצוני, אדישים למצב, או לא אוהבים את מה שעשה הימין הקיצוני. אם יכול משהו להעביר את האדישים למצב של אהדה למתקשים ואת הלא-אוהדים לי מצב של אדישות, זה בדיוק פלאטרושון כמגן היהודים.

פלאטרושון צריך לדעת שיש לו בי-פאריס שם גרוע הרבה יותר ממה שיש לו בארץ. בית-המישפט הצרפתי פסק מה שפסק, והיהודים פה לא צריכים שאחד, שלפי החלטת בית-דין הוא פשוט גנב, נוכל ורמאי ישמור עליהם. בדיוק על פלאטרושון נאמר הפסוק: ישמרי אל-הים משומרי, מאוייבי אשור בעצמי.